

Referat af fælles forårsmøde i forbrugergrupperne, 18.03.2021

Social og Sundhed

Til stede var:

Anette Birket Pedersen
Anette Aagaard
Anja Heidi Dyrendal Rosenlund
Anne Marie Stick
Annette Schmelling
Annie Pilegaard
Benny Gerhardt
Bo Smidt
Christina Bank
Christina Ørnbjærg Jensen
Conni Markusen
Dorthe Lundgaard Nielsen
Dorrit Knudsen
Elsebeth Bjørnkjær
Erik Mikkelsen
Erik W. Nielsen
Frederik Kaufmann
Gitta Hjorth Kørschen
Gitte Schneider
Grethe Madsen
Hanne Germund
Heidi Bach Henriksen
Heidi Teegen
Helle Andreasen
Helle Sommer
Henriette Christiansen
Henrik Lykke Kyed
Iben Ilsø Nielsen
Inge Remonde
Irene Buus
Jan Ulf Hansen
Jannie Hulgaard Christensen
Jens Fuglsang (suppleant)
Jens Høyrup
Jens Mathiassen
Jesper Priskorn
Juliana Bedoya
Jørgen Friis Andersen
Jørn Jensen (suppleant)
Kim Hessellund Olsen
Kirsten Dybro Korf
Kirsten Nielsen

Kurt Vandborg
Leif Risgaard Jensen
Lene Mikkelsen
Lisa Christensen (suppleant)
Lisbet Gregersen
Lisbeth Andreasen
Lisbeth Damtoft Madsen
Lone Snedker
Margit Koch
Marianne Edberg Petersen
Marianne Stausholm
Martin Holmgaard
Mette-Kirstine Jensen
Michael Damm
Niels Aakjær
Palle Nielsen
Per Olsen
Pia Levå
Pia Qvist
Susanne Hillers
Susanne Irene Nielsen
Sussie Brizarr
Søren Larsen (suppleant)
Tim Kristensen
Tina Borja
Tina Juul Falkenberg
Torben Larsen
Trine Ørnskov
Vibeke Elise Jensen
Vibeke Haumann Jensen
Wiam Akchi

Pædagogisk Sektor

Til stede var:

Esben Stougård
Elin Bundgaard
Ulla Broch
Gitte Hansen
Viggo Dinesen
Lise Jørgensen
Karen Munk Andersen
Susanne Walther Andreasen
Pia Borgaard Ludvigsen

Karen Birgitte Bach Hove
Jonna Rønnest
Randi Albæk
Morten Nielsen
Kirsten Schmidt Pedersen
Heidi Kristensen
Mette Krohn Gade
Joan Hedegaard Karlsen
Søren Kofoed
Tine Thordén
Bente Linnemann Nielsen
Henriette Kastrup
Jette Almskou
Hanne Bros
Sonja Nielsen
Betina Engsig Hansen
Tenna Pflug
Lilli Frederiksen
Tina Westergaard
Casper Stenfelt
Kim Johnsen

Kost og Service

Til stede var:

Berit Jacobsen
Hans Jørn Stuhr
Inge Holk Rasmussen
Irene Holmstrøm
Josephine Arrild McGhie
Leila Nymann Vorm
Liselotte Nielsen
Mette Vallentin
Pia Heidi Nielsen

Teknik og Service

Til stede var:

Brian Vittrup
Claus Windfeld
Finn Haarby Karlsen
Jakob Tidemann
Jan Karvig
Kim Walther Andreasen
Lars Bo Larsen
Martin Nielsen
Søren Steffensen

Thomas Brücker

PenSam var repræsenteret af:

Torsten Fels, Eva Lisby Rømer Lausen, Robin Kahr, Peter Lyng Høiberg, Inge Schack, Pia Højrup Clausen og Birger Ringstoft.

Dagsorden for fælles forårsmøde i forbrugergrupperne:

1. Velkomst og præsentation af dagens program
2. Forretningsstatus i PenSam
3. Pensionskronen i helhed og kritisk sygdom
4. Frokost
5. Separate forbrugergruppemøder
6. Tilbage melding fra de separate møder i plenum
7. Eventuelt og afslutning

Der var i alt 122 fremmødte medlemmer til forårsmødet.

1 Velkomst og præsentation af dagens program

Torsten Fels bød velkommen til dagens møde. På grund af Covid-19 blev forårsmødet afholdt som et virtuelt møde, og han bemærkede, at han håbede, at det snart bliver muligt at mødes igen på Nyborg Strand.

Torsten Fels nævnte desuden, at der var udsendt et lille mødekit til deltagerne med forfriskninger, som desværre endnu ikke var kommet frem alle steder. Torsten Fels gik herefter videre til valg af dirigent, hvor det på grund af Covid-19, og beslutningen om at afholde et virtuelt møde med minimalt fremmøde, indstilledes, at Palle Nielsen varetog rollen som dirigent. Der var ikke andre forslag.

Han gav herefter ordet til Palle Nielsen, som bød velkommen til forårsmødet. Han indledte med at konstatere, at forsamlingen var lovligt indkaldt og at udsendelse af materiale mv. var udsendt indenfor de givne frister. Han konstaterede desuden, at hver forbrugergruppe er beslutningsdygtig, når over halvdelen af medlemmerne er til stede. Mødet bliver som sædvanlig optaget. Optagelsen bliver slettet, så snart referatet er godkendt.

Palle Nielsen præsenterede herefter dagens program og orienterede om det efterfølgende forbrugergruppeledelsesmøde.

Konklusion

Palle Nielsen blev valgt som dirigent.

2 Forretningsstatus i PenSam

Torsten Fels gav herefter en forretningsstatus fra PenSam. Han indledte med de finansielle resultater, hvor der på tværs af hele PenSam var et afkast på 6,5 %, hvor Fleksion fik et resultat på 7 pct, hvilket er tilfredsstillende på trods af et meget tumultarisk år på markederne på grund af Covid-19. Han forklarede desuden, at PenSam i forhold til kollegerne i branchen i 2020 indtager en 8. plads, mens PenSam i et 5-årigt perspektiv lander på en 3. plads. Når man ser på resultaterne i forhold til andre

Fælles forårsmøde i forbrugergrupperne den 18.03.2021, Farum og digital

gennemsnitsrenteprodukter ligger PenSam på en 2. plads i 2021 ift. kontorenter. Et andet vigtigt element er, at omkostningerne er bragt ned på 395 kr. i 2020, hvilket levede op til målet i Strategi 2020. Det er et fald i omkostninger på 35 pct. siden 2013 bl.a. grundet forenkling af organisationen og fusionen mellem PenSam Liv og Pensionskassen PenSam. Generelt er målene i strategi 2020 indfriet; investeringsafkastene er blandt de bedste i branchen, omkostningerne er bragt væsentligt ned, organisationen er forenklet og der er positiv udvikling i kundetilfredsheden.

Torsten Fels præsenterede herefter hovedlinjerne i Strategi 2025, hvor der fortsat arbejdes med en ansvarlig og ordentlig tilgang til investeringer. I forhold til konkrete mål på produkttegenskaberne, som forbrugergrupperne har direkte indflydelse på, ses der på at skabe enkle muligheder i opsparingsperioden og fleksibel udbetalingsprofil ved pensionering. Der arbejdes også mod mulighed for en gradvis aftrapning af sikringen til de efterladte også efter pensioneringstidspunktet. Der arbejdes fortsat mod konkurrencedygtige investeringsafkast og -omkostninger. I forhold til den effektive administration arbejdes mod 300-330 kr. pr. forsikret kunde, som er en ambitiøs målsætning, hvor man vil være blandt de i branchen. På kundesiden arbejdes mod øget digital rådgivning og selvbetjening som udgangspunkt for kundekommunikationen. Den individuelle rådgives skal målrettes væsentlige valgsituationer. PenSam Bank og PenSam Forsikring skal stadig være relevant for kunderne og give et fornuftigt afkast.

Torsten Fels gav herefter et tilbageblik på de centrale behandlede emner og beslutninger i forbrugergrupperne. Han nævnte bl.a. fokusering af forbrugergruppearbejdet, servicetjek af fleksion pensionsreformen og drøftelse af pensionskronen i en helhed.

Torsten Fels gav herefter den kollektive sundhedsordning et par ord med på vejen. Ordningen bliver introduceret for alle pensionskunder i 2021 sammen med den nye industriløsning. Torsten Fels bemærkede desuden, at der er evaluering af sundhedsordningen i 2022. Han konstaterede desuden, at der er mange positive tilkendegivelser fra kunder, der ringer ind i PenSam.

Torsten Fels gav herefter en kort introduktion til Pensionskommissionen og PenSam's tilgang til arbejdet, hvor der er fokus på fleksibilitet i tilbagetrækningsmulighederne før opnået folkepensionsalder, hvilket er særligt relevant for PenSam's medlemmer, som er markant mere nedslidte end andre faggrupper.

Torsten Fels gav herefter en status ift. PenSam's arbejde med ansvarlighed og ordentlighed i investeringer, hvor der arbejdes aktivt med FN's verdensmål ift. klima, fair skat og arbejdsrettigheder. Han forklarede PenSam's overordnede tilgang til investeringer, hvor der arbejdes med eksklusion, aktivt ejerskab og impact investeringer, ligesom der blev fremlagt de væsentligste grønne aktiviteter i 2020, som skal gå hånd-i-hånd med attraktive afkast.

Efterfølgende fortalte Torsten Fels om PenSam's tilgang til skatteområdet. Han lagde vægt på, at der årligt sker en betydelig skatteunddragelse – også i Danmark, og at disse penge går ud af fællesskassen, hvilket er med til at underminere fællesskabet i velfærdsstaten. Han bemærkede, at den samlede pensionsopsparing i Danmark, er dobbelt så stor som det danske bruttonationalprodukt. Det blev betonet, at PenSam aktivt går ind i debatten om fair skat bl.a. sammen med NGO'er som Oxfam Ibis og derigennem påvirker selskaberne på forskellig vis for at fremme fair skatteadfærd. Torsten Fels understregede, at samfundskontakten og tilliden til skattevæsenet skal genoprettes, ligesom der skal skabes mere gennemsigtighed og ens tilgang på skatteområdet – og det kræver politiske handlinger. Som afslutning på sin præsentation fortalte Torsten Fels om Velfærdens Talent 100, som afholdes den 27. maj 2021. Torsten Fels opfordrede til, at man spredte budskabet til at få nomineret kandidater.

Palle Nielsen takkede for forretningsstatus og lagde herefter op til spørgsmål.

Connie Marcussen spurgte til, hvad Pensionskommissionen skal, og hvordan den er sammensat. Torsten fortalte, at den er nedsat med forskellige kompetencer og fra forskellige organisationer.

Fælles forårsmøde i forbrugergrupperne den 18.03.2021, Farum og digital

Fokusset er bl.a. på samspilsproblemer og kompleksiteten i pensionssystemet. PenSam følger arbejdet tæt og vi vender tilbage til det på årsmødet.

Benny Gerhardt spurgte til, hvordan udgifterne til investeringsomkostninger udvikler sig. Torsten Fels forklarede, at afkasttallene er opgjort efter omkostninger, men der selvfølgelig er fokus på at bringe omkostningerne mest muligt ned. Det er dog vigtigt at holde for øje, at en investering godt kan være dyr i omkostninger, men så skal det tilhørende afkast også være tilsvarende bedre. Torsten Fels svarede på opfølgende spørgsmål vedr. mål for investeringsomkostningerne og forklarede, at dette vil blive foldet ud på årsmødet til november. Selve investeringsomkostningerne kan læses i årsrapporten for PenSam Pension.

Hanne Germund Brus spurgte ind til PenSam's grønne investeringer og hvordan de vurderes i lande med miljøproblemer. Torsten Fels forklarede, at PenSam ser på investeringsmulighederne i et globalt perspektiv og vurderer, om man kan have tillid til landenes retssystem mv. PenSam vil gerne investere i Danmark og er også interesseret i de aktuelle projekter om fx energiøer. Det beror dog altid på en konkret vurdering ift. afkast og den risiko man tager.

Der blev spurgt til, hvor mange der er nomineret til Velfærdens Talent 100 på nuværende tidspunkt, ligesom der blev spurgt til, hvorfor prisen er begrænset til unge under 36 år. Til førstnævnte nævnte Torsten Fels, at der i skrivende stund var cirka 160 nomineringer. Hvad angår det andet spørgsmål forklarede Torsten Fels, at det skyldes, at det oprindeligt er skabt som en pendant til Berlingskes Talent 100, men at prisen er med til at skabe stolthed blandt alle medlemmerne.

Hanne Germund Brus spurgte dernæst til overrepræsentationen af førtidspensioner blandt FOA's medlemmer og relationen til seniorpensionen. Torsten Fels forklarede, at seniorpensionen er baseret på mindre skrappe krav end til førtidspensionen, og at seniorpensionen er mulig at søge for personer med mindre end seks år til folkepensionsalderen. Det blev herefter spurgt, om sundhedsordningen også dækker deltidsansatte. Hertil forklarede Torsten Fels, at det afhænger af ens pensionsbidrag, da ordningens omkostninger i modsat fald vil tage for meget af indbetalingen til alderspensionen.

Palle Nielsen afsluttede punktet med at opfordre til at læse årsrapporten for 2020.

3 Pensionskronen i helhed og kritisk sygdom

Torsten Fels indledte sit indlæg vedr. pensionskronen i helhed og kritisk sygdom med at italesætte tre væsentlige hensyn til kritisk sygdom. Det første hensyn vedrører afvejningen mellem dækningsgrad og omkostninger til ordningen; jo bedre dækning, jo mindre pensionsopsparing til løbende pension ved alder. For det andet skal ordningerne være markedskonforme i tilbuddet, og endeligt skal produktet minimere bristede forventninger.

Herefter præsenterede Torsten Fels de væsentligste tiltag på området for kritisk sygdom, herunder indgåelse af samarbejde med patientregistret, medlemskab af Helbred og Forsikring og endeligt at sikre forståelighed og forventningsafstemning af forsikringsbetingelserne.

Torsten Fels gennemgik herefter de væsentligste tiltag i ændringer i diagnoser og betingelser bl.a. andengangs-kræft af samme kræfttype, som nu også er dækket. Torsten Fels italesatte i denne sammenhæng, hvordan afsættet for drøftelserne i forbrugergruppen primært omhandler de mere principielle drøftelser, mens PenSam indenfor mindre justeringer og tilpasninger agerer inden for de aftalte principielle rammer. Han bemærkede desuden, at præmieniveauet er holdt stabilt, selvom der er sket en række forbedringer af dækningerne.

Torsten Fels forklarede herefter den overordnede tarifiering af pensionsprodukter, herunder den solidariske tilgang til blandt andet kritisk sygdom. Torsten Fels bemærkede videre, at fsva. kritisk sygdom, sundhedsordning, førtidspension, dødsfaldsdækning mv. kan der ikke ses store forskelle på tværs af sektorerne. På spørgsmål fra bl.a. Brian Vittrup og Kim Walther Andersen vedr. prisen for

Fælles forårsmøde i forbrugergrupperne den 18.03.2021, Farum og digital

sundhedsordningen svarede Torsten Fels, at sundhedsordningen introduceres til 20 kr., men afhænger af, hvor mange der benytter den.

Torsten Fels fremlagde herefter, at PenSam har et markedskonformt dækningsniveau af kritisk sygdom. I perioden fra 2016-2020 er der udbetalt ca. 766 mio. kr. til dækning til kritisk sygdom, hvilket svarer til ca. 7600 udbetalinger. Det er typisk kræftsygdomme, der er hyppigst forekommende med 66 pct. Der er et ret ens billede på tværs af sektorer, mens der er forskel mellem kønnene ift. de enkelte diagnoser.

Torsten Fels gennemgik herefter billedet for udviklingen ift. kritisk sygdom fsva. klager og afvisningsstatistik, hvor PenSam løbende arbejder med at sikre forståelige betingelser for at minimere antallet af afvisninger og klager. Målet er selvsagt færrest mulige afvisninger og klager. Torsten forklarede, at antallet af afvisninger og klager har været stødt faldende siden 2017, og dette til trods for, at der er tilføjet flere diagnoser til listen.

Torsten Fels forklarede herefter den fremtidige proces for drøftelse af kritisk sygdom i forbrugergrupperne. Det blev betonet, at der på årsmødet den 04.11.2021 vil være fokus på – blandt andet gennem dilemmaer – hvordan de styrende principper for kritisk sygdom skal prioriteres, hvad der skal være de bærende principper, og hvordan hensynet til afvisningsprocenten ift. præmieniveau skal afvejes for at sikre en hensigtsmæssig balance, så vi mindsker skuffede forventninger.

Palle Nielsen takkede for oplægget og lagde op til drøftelse i forbrugergruppen. Lone Snedker kvitterede for oplægget og tilkendegav, at det bærende princip i hendes optik skulle være gennemsigtighed ift. produktet, og hvilke muligheder de syge medlemmer har.

Yee-Mei Bargejani kvitterede ligeledes for et godt oplæg. Hun bemærkede, at prisen for kritisk sygdom har været stabil i en årrække, selvom der er sket forbedringer af dækningen. Tilskyndet af baglandet opfordrede hun samtidigt til, at man som pensionskunde kontakter PenSam, hvis man er i tvivl om dækning af ordningen. Hun tilsluttede sig desuden, at drøftelserne på årsmødet skulle ske på et overordnet plan, og at man ikke skal ned i de enkelte diagnoser og vurdere relevansen.

Flere medlemmer af forbrugergrupperne bemærkede dernæst en række forhold relateret til de bristede forventninger og dækningen af kritisk sygdom, herunder hvornår dækningen starter. Torsten Fels svarede hertil, at man som pensionskunde er dækket fra det tidspunkt, man starter med at indbetale til sin pension.

Torsten Fels kvitterede for de positive input, som tages med i den samlede behandling på årsmødet den 04.11.2021. Palle Nielsen kvitterede ligeledes for de gode drøftelser.

4 Frokost

Der blev holdt 30 minutters frokostpause.

5 Separate forbrugergruppemøder

Der blev holdt separate møder i forbrugergrupperne.

6 Tilbage melding fra de separate møder i plenum

Palle Nielsen bød velkommen fra de separate møder i forbrugergrupperne.

Erik Mikkelsen indledte tilbage meldingen fra det separate møde i Social- og Sundhed. Udgangspunktet for den indledende drøftelse var forretningsstatus, som blev taget godt imod i gruppen. Han nævnte desuden, at mødet i Svendborg sidste år havde givet godt grundlag for uddannelse af forbrugergruppen, og at gruppen efterspørger, at gruppen klædes yderligere på ift.

Fælles forårsmøde i forbrugergrupperne den 18.03.2021, Farum og digital

forbrugergruppens rolle og samspil med bestyrelsen, forbrugergruppeledelse, repræsentantskab og referencen tilbage til baglandet. Gruppen foreslog endvidere, at årsrapporten blev sendt ud sammen med referatet vedhæftet som en fil. Erik Mikkelsen bemærkede fsva. sundhedsordningen, at han ikke ville han genstarte den lange diskussion, og at gruppen som helhed er positiv overfor ordningen. Han betonedede afslutningsvist, at gruppen gerne vil klædes på til at kunne informere deres medlemmer i forhold til sundhedsordningen.

Søren Kofoed gav en tilbagemelding fra det separate møde i pædagogisk sektor. Sundhedsordningen blev kun behandlet kort på mødet. Gruppen havde drøftet, at det ville have været relevant, hvis de var blevet informeret om det ekstra møde i Teknik og Service. Pædagogisk sektor opfordrede til, at man på årsmødet og med inddragelse af en læge gennemgår listen over diagnoser – dog uden at stemme om dem enkeltvis. Søren Kofoed bemærkede ift. administrationsomkostninger, at det er vigtigt, at det fremover bliver forenklet, så alle med et kontoforhold betaler administrationsbidrag. Han tilkendegav herefter, at det ville være godt, hvis referatet fra Teknik og Service fra mødet i december var blevet sendt ud til alle. Tine Thordén bemærkede desuden ift. PMF pension, at der er fokus på, at der kan blive et omvalg.

Pia Heidi Nielsen gav en tilbagemelding og roste oplægget fra PenSam, herunder særligt arbejdet inden for klima- og bæredygtighedsdagsordenen. Hun bemærkede desuden, at gruppen satte stor pris på PenSam's nuværende investeringsstrategi og gennemsnitsrenteproduktet. De så desuden frem til drøftelserne af kritisk sygdom og pensionskronen på årsmødet. De havde under evt. en drøftelse af differentieret sum ved alder ift. både kritisk sygdom, dødsfald og invaliditet, hvor der ikke var ønske fra gruppen om at bevæge sig ud af det spor. De ville gerne vide i den forbindelse gerne vide, hvor mange af medlemmerne, der fortsætter med at arbejde efter pensionsalderen. Lise Jørgensen bemærkede afledt af meldingerne fra Kost og Service, at hun syntes, at klimastrategien skal præsenteres for medlemmerne via fagbladet

Jakob Tidemann gav en tilbagemelding fra Teknik og Service. De så et behov for at få kommunikeret ud til medlemmerne, hvad sundhedsordningen indebærer, herunder hvad, der er dækket, og hvad der ikke er dækket. Gruppen er endvidere spændt på udviklingen i prisen for ordningen samt evalueringen til næste år. Under eventuelt drøftede gruppen, at PenSam gør det bedre end tilbage, men at de ikke er imponeret over gennemsnitsrenteproduktet i PenSam. De ønsker at undersøge muligheden for at få et markedsrenteprodukt, som performer bedre. De foreslog desuden, at der bør kigges på tab af erhvervsevne og nedsat erhvervsevne. Finn Karlsen bemærkede desuden, at man bør overveje at give sundhedsordningen et nyt navn, som vil være bedre at kommunikere ud.

Torsten Fels kvitterede for tilbagemeldingerne, som vil indgå i forberedelsen op til årsmødet. Han svarede i samme ombæring på spørgsmål fra Kost og Service om, hvornår PenSam's pensionskunder gik på pension hhv. før og efter opnået folkepensionsalder. Torsten Fels var enig i, at det er vigtigt med klar kommunikation om sundhedsordningen. Torsten Fels kommenterede desuden på markedsrente vs. gennemsnitsrente. Han betonedede, at forskellen lå i, hvornår pengene udbetales, og at alle opsparede penge går til medlemmerne. Når det kommer til at skabe afkast, ligger PenSam komfortabelt og foran PensionDanmark over de seneste 5 år. I forhold til tab af erhvervsevne bemærkede han, at det er emne, som vi kan tage op og belyse om det er relevant at introducere.

7 Eventuelt og afslutning

Intet under eventuelt.

Torsten Fels og Palle Nielsen takkede afslutningsvist for et velafviklet og konstruktivt forårsmøde i forbrugergrupperne, som de til efteråret håber på kan foregå fysisk.

Som dirigent

Palle Nielsen